

ČERNÉ PANNY ANEB KOMEDIE O ISLÁMU

První premiérou roku 2010 a již pátou premiérou Německé sezóny 2009/2010, která se nese pod mottem **Stáří hrdinové, nové světy – noví hrdinové, staré světy**, je inscenace Dušana D. Pařízka s názvem **Černé panny**. Česká premiéra proběhne v pátek 12. března 2010 na scéně Divadla Komédie.

Původní text tvoří deset autentických monologů deseti muslimek žijících v Berlíně, které sestavili Günter Senkel a Feridun Zaimoglu na základě rozhovorů se zhruba padesáti ženami různého věku a původu, pocházejícími z různých sociálních skupin. Dušan Pařízek vybral a upravil pro své jevištní zpracování devět z nich a prostřednictvím tří hereček je převádí na jeviště.

„Vybrali jsme 6 monologů a z dalších tří sestavili počáteční rozhovor mezi třemi ženami, z nichž každá představuje jiný postoj. Krátký dialog se dotýká nejčastějších klíšé, se kterými my Evropané spojujeme islám: nezáviděníhodné postavení žen, náboženská ortodoxie a terorismus. To, co jinak pozorujeme z bezpečného (a mnohdy zkreslujícího) odstupu, nahlíží tento střet názorů zblízka. Vzhledem k tomu, že se jedná o autentické výpovědi, se sekularizovaný Evropan nestačí divit. Zmíněná témata jsou předmětem otevřené diskuse, která se v současnosti vede i přímo uvnitř islámského světa. V dalším průběhu inscenace jsou tyto otázky dále rozvíjeny. Každá z představitelk interpretuje různé ženy a s nimi řadu postojů. Co mají všechny tyto ženy společné, je složitý postavení muslimské ženy žijící v cizí – západní – kultuře. Jde o argumenty objasňující podstatu islámu jako světového náboženství, o víru v tradici a jistotu, kterou přináší ctění tradičních hodnot, ale v některých případech i o 'kořeny zla' a možné duchovní pozadí nenávisti vůči Západu. Černé panny poskytují pestré spektrum úhlů pohledů na problematiku soužití dvou kultur a postavení žen uvnitř islámského světa. Prostřednictvím osobních příběhů se dozvídáme mnoho o hledání identity, politických postojích, rozdílných pohledech na náboženství a fundamentalismus, islámských tradicích, mystice, mezilidských vztazích a řadě dalších témat. Jako celek však tyto výpovědi poukazují na to, že náš bezpečně uspořádaný svět se zakládá na nejednom omylu a bortí představy o stydlivě zahalených podrobených ženuškách“, vysvětluje Dušan Pařízek.

Inscenace Černé panny s podtitulem „Komédie o islámu“ je počátkem trilogie, jejímž nosným tématem jsou tři světová, tzv. abrahámovská, náboženství, která svou duchovní tradici staví na stejném základě: judaismus, křesťanství a islám. Rozmanité cesty k jedinému Bohu, vliv náboženství na vývoj civilizací a dopad na současnost jsou společným jmenovatelem tohoto triptychu, který by Divadlo Komédie mělo realizovat do konce příštího roku.

V rámci Německé sezóny Divadla Komédie tato inscenace zpracovává vrcholně aktuální téma, které doslova víří celou Evropou.

V Praze dne 8. 3. 2010

Kontakt:

Lenka Studenková
 mobil: 603 371067
 e-mail: l.studenkova@prakomdiv.cz
www.prakomdiv.cz

INFORMACE K INSCENACI

Günter Senkel, Feridun Zaimoglu: ČERNÉ PANNY

překlad: Jitka Kovářová a Jitka Šťávovalá
úprava: Dušan D. Pařízek a Kamila Polívková
scéna a režie: Dušan D. Pařízek
kostýmy: Kamila Polívková
hudební interpunkce: Roman Zach

obsazení:

Gabriela Míčová, Dana Poláková, Ivana Uhlířová

česká premiéra: 12. března 2010 ve 20:00 hodin v Divadle Komedie

nejbližší reprízy: 15., 19. a 26. března, 6., 16., 26. dubna 2010 ve 20:00 hodin v Divadle Komedie

DODATEK KAMILY POLÍVKOVÉ A DUŠANA PAŘÍZKA K PŘÍPRAVÁM INSCENACE

Rádi jsme během zkoušení vedli rozhovory s prof. PhDr. Pavlem Baršou, Ph.D., výzkumným pracovníkem Ústavu mezinárodních vztahů v Praze a docentem politologie na Filozofické fakultě Univerzity Karlovy (<http://www.iir.cz/display.asp?ida=144&idi=182>) a Chimaou Youssef (čti Šejmou Jusef), ředitelkou jazykové školy Arabesque, která studovala islámské právo (nar. 1975 v Sýrii, v ČR žije od roku 2002; <http://www.arabstina.com/index.php?p=article&id=1&l=CZ>). Na základě těchto rozhovorů a studia dostupných materiálů jsme přistupovali k jednotlivým výpovědím se snahou o porozumění a otevřenost. Naším cílem bylo hledání témat, která máme nebo můžeme mít s těmito „cizinci“ společná, nebo na základě kterých popřípadě můžeme vést alespoň dialog. Výsledkem jsou autentické výpovědi skutečných žen, které patří do našeho světa, jsou současné, nám blízké, a proto je nelze považovat za cizí element, k němuž přistupujeme s odstupem, předsudky a možná i určitým strachem – většinou z neznáma. Snahou je přiblížit divákům tyto konkrétní osudy bez veškerých klišé a obvyklých stereotypů, inspirovat je k přemýšlení a diskusi, případně vzbudit zájem o kulturu, o které vlastně nic nevíme, protože jsme neustále vystaveni „mediální cloně“ omezující naši schopnost vnímat tuto tematiku v souvislostech a širším kontextu. Obvyklá asociace západního člověka je islám – žena v burce – terorismus – Usáma bin Ládín. Na světě však podle dostupných zdrojů v současnosti žije kolem 1 300 000 000 muslimů. Většina z nich nejsou teroristé. V zemích EU žije odhadem 15 milionů muslimů, čili zhruba 3% všech obyvatel EU. V roce 2050 budou většinu lidí mladších 15 let v Rakousku tvořit muslimové. Mohammed je dnes nejčastější jméno dávané novorozencům v Bruselu a Amsterdamu a třetí nejčastější v Anglii. Na druhé straně ale samozřejmě existují země, ve kterých může být ještě dnes žena za nevěru nebo nevhodný oděv ukamenována. Islám je na jedné straně naprosto otevřeným náboženstvím – muslimem se může stát doslova každý, na druhé straně nemá žádné představitele či autority (jako je tomu například v křesťanství nebo judaismu), nelze jej jednoznačně vyložit a tím pádem umožňuje doslova nepřehledná množství výkladů, směrů a škol. Dalším specifickým je přesah do politiky. Islám nelze vnímat pouze z hlediska víry. Veškeré právo, tzv. šaría je podřízeno zákonům islámu. Týká se to jak různých předpisů a pravidel, tak občanskoprávních záležitostí, ekonomiky i politiky. Islám je tedy vše od naprosto osobních mystických prožitků a hledání jediného Boha, přes tzv. „euroislám“ až po radikální politická hnutí a extremismus. Pro všechny muslimy světa je však společných tzv. pět pilířů islámu – každodenní vyznání víry v jediného boha Alláha, pětkrát denně modlitba, dodržování půstu jednou ročně, jednou za rok zakát (tzv. náboženská daň – peníze na charitu) a jednou za život pouť do Mekky.

O AUTORECH

Feridun Zaimoglu, nar. 1964

Narodil se v Turecku, vyrůstal v Berlíně a Mnichově. Po studiu umění a medicíny žije v současnosti v Kielu a věnuje se psaní literatury a scénářů. Mj. pravidelně přispívá do předních německých periodik Die Zeit a Frankfurter Rundschau. Ve svých knihách *Kanak Sprak*, *Koppstoff*, *Abschaum* (Vyrhel) a *German Amok* bojuje proti nesprávně chápané multikulturalitě.

Za svá díla byl již mnohokrát oceněn:

- 1997 cena civis Hörfunk- und Fernsehpreis, spolu s Thomasem Röschnerem za příspěvek „Německo v zimě - Kanakistan. Rap-Reportáž“
- 1998 cena za scénář země Šlesvicko-Holštýnsko
- 2002 cena Friedricha Hebbela
- 2003 cena poroty v Soutěži Ingeborg-Bachmann v Klagenfurtu
- 2004 cena Adalberta von Chamisso
- 2005 cena Hugo Balla udělená městem Pirmasens
- 2006 cena za umění země Šlesvicko-Holštýnsko (spolu s Jochenem Missfeldt)
- 2007 pozvání Černých panen na Mülheimské divadelní dny

Günter Senkel, nar. 1958

Narodil se v Neumünsteru, po studiu fyziky provozoval knihkupectví v Kielu. Od roku 1997 se věnuje psaní. Spolu se Feridunem Zaimoglem je autorem řady scénářů a divadelních adaptací.

Fotografie k inscenaci budou k dispozici na webu Divadla Komédie v rubrice „pro média“:
<http://www.prakomdiv.cz/Media.aspx?kategorie=fotografie> od 12. března 2010.

mediálními partnery jsou: kulturní týdeník A2, Radio1, E15, divadlo.cz, KamvPraze, PragueOut.cz

činnost divadla podporuje hlavní město Praha, provozovatelem Divadla Komédie je Pražské komorní divadlo s.r.o